

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Prop. 67 L

(2025–2026)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i bærekraftige
produkter-loven (hjemmel for bærekrafts-
og utslippsreduksjonskriterier i EUs
fornybardirektiv)

Innhold

1	Hovedinnholdet i proposisjonen	5	4.2	Bærekraftskrav	12
2	Bakgrunnen for lovforslaget	5	4.2.1	Forslaget i høringsnotatet.....	12
2.1	Innledning	5	4.2.2	Høringsinstansenes syn.....	13
2.2	Fornybardirektiv II	6	4.2.3	Departementets vurderinger.....	13
2.2.1	Innledning.....	6	4.3	Tilsyn og håndhevelse	14
2.2.2	Bærekraftskriteriene	6	4.3.1	Forslaget i høringsnotatet.....	14
2.2.3	Dokumentasjonsbestemmelser	7	4.3.2	Høringsinstansenes syn.....	14
2.3	Høringen	7	4.3.3	Departementets vurderinger.....	14
3	Gjeldende rett	9	5	Økonomiske og administrative konsekvenser	14
3.1	Produktkontrolloven og produktforskriften	9	6	Merknader til de enkelte bestemmelser	14
3.2	Bærekraftige produkter-loven	9			
4	Om forslaget til lovendringer ...	10		Forslag til lov om endringer i bærekraftige produkter-loven (hjemmel for bærekrafts- og utslippsreduksjonskriterier i EUs fornybardirektiv)	16
4.1	Behovet for lovendringer	10			
4.1.1	Forslaget i høringsnotatet	10			
4.1.2	Høringsinstansenes syn	11			
4.1.3	Departementets vurderinger	11			

Prop. 67 L

(2025–2026)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i bærekraftige produkter-loven (hjemmel for bærekrafts- og utslippsreduksjonskriterier i EUs fornybardirektiv)

*Tilråding fra Klima- og miljødepartementet 27. mars 2026,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)*

1 Hovedinnholdet i proposisjonen

Klima- og miljødepartementet legger i denne proposisjonen frem forslag til endringer i lov 25. juni 2024 nr. 69 om bærekraftige produkter og verdikjeder (bærekraftige produkter-loven). Lovforslaget inneholder forslag til forskriftshjemmel i norsk rett for å senere gjennomføre bærekrafts- og utslippsreduksjonskriteriene (bærekraftskriteriene) for alternative brensler i Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2018/2001 (fornybardirektiv II). Stortinget har samtykket til EØS-komitebeslutning om innlemmelse av fornybardirektiv II i Prop. 137 S (2024–2025).

Lovforslaget inneholder også forslag til forskriftshjemmel for senere gjennomføring av forpliktelser i fornybardirektivet II som er tett knyttet til bærekraftskriteriene for alternative brensler. For eksempel skal medlemstatene pålegge drivstoffleverandører forpliktelser om å fremme fornybar energi i transportsektoren, noe som kan etterleves ved alternative brensler som oppfyller bærekraftskriteriene. Norge oppfyller sine forpliktelser etter direktivet gjennom de nasjonale omsetningskravene for biodrivstoff. Departementet vurderer det derfor som naturlig at bærekraftige produkter-loven også gir hjemmel for forskriftsfesting av omsetningskravene.

Lovforslaget inneholder ikke forslag til selve gjennomføringen av fornybardirektiv II.

2 Bakgrunnen for lovforslaget

2.1 Innledning

Klima- og miljødepartementet foreslår i proposisjonen å endre bærekraftige produkter-loven for å etablere forskriftshjemmel for bærekraftskriteriene i fornybardirektiv II og krav som bygger på bærekraftskriteriene. Gjennomføringen av kriteriene og kravene skal finne sted på et senere tidspunkt.

Bærekraftskriteriene i direktiv 2009/28/EF (fornybardirektiv I) er i dag fastsatt i produktforskriften med hjemmel i produktkontrolloven § 4. Departementet anser denne hjemmelen som tilstrekkelig også til å kunne gjennomføre bærekraftskriteriene i fornybardirektiv II, men vurderer samtidig at den har visse svakheter. Hovedbegrunnelsen for lovforslaget er at departementet etter en samlet vurdering anser bærekraftige produkter-loven som en tydeligere og mer presis forskriftshjemmel enn produktkontrolloven for bærekraftskriteriene og krav som bygger på disse, ettersom bærekraftskrite-

riene og kravene som skal gjennomføres i større grad samsvarer med bærekraftige produkter-lovens formål. Bærekraftskriteriene omhandler klima- og miljøfotavtrykket til alternative brenslers gjennom brenselets livsløp. Dette samsvarer med et av bærekraftige produkter-lovens formål, som etter § 1 er å fremme bærekraftige produkter og verdikjeder for produkter. Lovforslaget er dermed ikke begrunnet i et materielt behov for en ny lovhjemmel, og innebærer ikke i seg selv at bærekraftskriteriene flyttes fra produktkontrollen.

Utviklingen i EU de siste årene er at stadig flere sektorregelverk fremmer alternative brenslers gjennom henvisning til, og vilkår om oppfyllelse av, bærekraftskriteriene i fornybardirektivet. Endringsforslaget legger til rette for at bærekraftskriteriene har et mer samlet hjemmelsgrunnlag og at sektorregelverket kan henvise til, og stille vilkår om oppfyllelse av, kriteriene på en tydeligere måte. Etter departementets vurdering vil bærekraftskriteriene med dette bli mer tilgjengelige for aktører som berøres av krav i sektorregelverk som bygger på bærekraftskriteriene. Det EØS-rettslige klarhetskravet og hensynet til brukervennlig og god regelverksteknikk tilsier også at kriteriene gjennomføres med forskriftshjemmel samme sted i regelverket. Dette er videre hensiktsmessig ved eventuelle senere endringer av kriteriene.

2.2 Fornybardirektiv II

2.2.1 Innledning

Den 1. januar 2021 ble fornybardirektiv II vedtatt og trådte i kraft i EU, og erstattet fornybardirektiv I. Fornybardirektiv II endrer på bærekraftskriteriene i fornybardirektiv I. Fornybardirektiv II og bærekraftskriteriene ble i EU senere endret ved direktiv (EU) 2023/2413, som medlemslandene var forpliktet til å gjennomføre innen 21. mai 2025.

Fornybardirektiv I er gjennomført i norsk rett i forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) kapittel 3 (omsetningskrav for biodrivstoff) med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollen) § 4.

Stortinget har samtykket til deltakelse i beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse av fornybardirektiv II i EØS-avtalen, jf. Prop. 137 S (2024–2025) og Stortingets vedtak 1084 (2024–2025). EØS-komiteen fattet slik beslutning i EØS-komiteens beslutning nr. 176/2025 av 11. juli 2025 om

endring av EØS-avtalens vedlegg IV (Energi). 2023-endringene av fornybardirektivet er per mars 2026 ikke innlemmet i EØS-avtalen.

2.2.2 Bærekraftskriteriene

Bærekraftskriteriene er tekniske kriterier som skal sikre at verdikjedene for alternative brenslers bidrar til EUs mål om reduksjon av klimagassutslipp samtidig som naturpåvirkningen begrenses. Bærekraftskriteriene omhandler klima- og miljøfotavtrykket i verdikjeden til alternative brenslers, fra produksjon av råstoff til prosessering og konvertering til ferdig produkt og transport til omsetningsleddet. Kriteriene gjelder uavhengig av den geografiske opprinnelsen til det alternative brenselet.

De største endringene i fornybardirektiv II sammenliknet med fornybardirektiv I, er at bærekraftskriteriene utvides til å gjelde fast biomasse og at det er innført nye kriterier for skogsbiomasse. Videre stilles det utslippsreduksjonsgrenser for nye typer brenslers. De nye brenslene er flytende eller gassformig brensel hvor energiinnholdet stammer fra andre kilder enn biomasse (RFNBO), og flytende eller gassformig brensel som er laget av fossilt avfall (resirkulerte karbonbrenslers, RCF). RFNBO omfatter brenslers som hydrogen og ammoniakk.

Bærekraftskriteriene innebærer ikke i seg selv forpliktelser eller rettigheter, men fastsetter når alternative brenslers kvalifiserer som et bærekraftig alternativ til fossile brenslers med hensyn til klimafotavtrykk og miljøbelastning. Fornybardirektiv II inneholder krav om oppfyllelse av bærekraftskriteriene, og forplikter medlemstatene til å sikre en minimumsandel av alternativ energi i transportsektoren. Forpliktelsen oppfylles gjennom omsetningskravene for omsettere av brensel i transportsektoren i Norge, som bygger på bærekraftskriteriene.

Utviklingen i EU de siste årene er at regler innen stadig flere sektorer fremmer alternative brenslers gjennom vilkår om oppfyllelse av bærekraftskriteriene i fornybardirektivet. Rettsakter stiller vilkår om oppfyllelse av bærekraftskriteriene gjennom henvisninger til kriteriene. For eksempel, i klimavotereguleringen påvirker bærekraftskriteriene kostnaden for aktører som er omfattet av regelverket. Kvotepiktige aktører må i utgangspunktet betale for utslippene fra deres virksomhet gjennom klimavoter. Kan aktørene derimot dokumentere at utslippene stammer fra forbrenning av brenslers som oppfyller bærekraftskriteriene slipper aktørene å skaffe seg klimavoter for de aktuelle

utslippene. Dette kalles nulltelling. Kvotepiktige aktører har dermed et betydelig økonomisk insentiv til å bruke brensler som oppfyller bærekraftskriteriene. Andre eksempler på sektorrettsakter som henviser til bærekraftskriteriene er FuelEU Maritime, ReFuelEU Aviation, taksonomiforordningen og emballasjeforordningen.

I tillegg til den sentrale stillingen fornybardirektivets bærekraftskriterier har i EU-regelverk, er kriteriene også relevante å legge til grunn ved utformingen av norske virkemidler for reduksjon av klimagassutslipp, gjennom krav om bruk eller omsetning av alternative brensler. Eksempler på dette er kravet om nullutslipp fra skip i verdensarvfjorder, som trådte i kraft 1. januar 2026, og i forslag til krav om redusert klimagassintensitet for offshorefartøy. Se Klima- og miljødepartementets høring 3. juli 2025.

2.2.3 Dokumentasjonsbestemmelser

Fornybardirektiv II artikkel 30 inneholder bestemmelser for dokumentasjon på oppfyllelse av bærekraftskriteriene. Bærekraftskriteriene og dokumentasjonsbestemmelsene henger tett sammen. For at alternative brensler skal anses å oppfylle bærekraftskriteriene i artikkel 29, må dette dokumenteres i samsvar med bestemmelsene i artikkel 30. Dokumentasjonsbestemmelsene bygger i stor grad på fornybardirektiv I, men har blitt utvidet noe. Fornybardirektiv II angir for eksempel at EU-kommisjonen skal opprette en unionsdatabase for alternative brensler, for å sikre transparens og sporbarhet ved dokumentasjon av kriteriene.

For at oppfyllelse av bærekraftskriteriene skal kunne anses dokumentert etter artikkel 30, må medlemsstatene fastsette tilstrekkelige krav til dokumentasjon og uavhengig revisjon i nasjonal rett. Dokumentasjonsbestemmelsene innebærer at alle aktører i verdikjeden for alternative brensler har dokumentasjon på oppfyllelse av bærekraftskriteriene og at dette undergis uavhengig revisjon. Medlemsstatene skal sørge for at relevante aktører registrerer nøyaktige data om transaksjoner som er gjort og bærekraftsegenskapene til brensler i unionsdatabasen.

Etter artikkel 30 nr. 1 skal medlemsstatene kreve at økonomiske aktører bruker et massebalansesystem for å dokumentere oppfyllelse av bærekraftskriteriene. Massebalansesystemet tillater at partier med råstoff eller brensler med ulike egenskaper blandes, så lenge informasjon om bærekraftsegenskapene forblir knyttet til blandingen, og at summen av alle partiene som trekkes ut av blandingen har de samme egenskapene som

summen av alle partiene som tilføres blandingen. Systemet skal sikre at alle partier som telles med i totalt brutto forbruk av fornybar energi i EU kun telles én gang.

Artikkel 30 åpner for tre måter å dokumentere oppfyllelse av bærekraftskriteriene på. Etter nr. 1 og 3 kan aktørene dokumentere oppfyllelse av bærekraftskriteriene gjennom egendokumentasjon med etterfølgende kontroll av uavhengig revisor. Etter nr. 4 kan aktørene dokumentere oppfyllelse ved sertifisering av en frivillig eller nasjonal ordning som er godkjent av EU-kommisjonen, og etter nr. 6 kan aktørene dokumentere oppfyllelse av kriteriene i tråd med nasjonale ordninger opprettet av medlemsstatene.

2.3 Høringen

Klima- og miljødepartementet sendte den 28. oktober 2025 et høringsnotat om forslag til endring av bærekraftige produkter-loven på høring. Høringsfristen var 9. desember 2025. Høringsnotatet ble sendt til følgende høringsinstanser:

Energidepartementet
Finansdepartementet
Forsvarsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Kommunal- og distriktsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Samferdselsdepartementet
Statsministerens kontor
Utenriksdepartementet

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Forsvaret
Konkurransetilsynet
Landbruksdirektoratet
NVE
Skattedirektoratet
Sokkeldirektoratet
Statistisk sentralbyrå
Tolletaten

KS – Kommunesektorens organisasjon
Norsk institutt for bioøkonomi
Statkraft
Statnett

Adesso Bioproducts NUF
Advokatforeningen
Air BP Norway AS
Aviation Fuelling Services Norway AS

Avinor AS
 BDO AS
 Bellona
 Bergen Bunkers AS
 Biofuel Express S Ab Nuf
 Biozin AS
 Boreal Sjø Drift AS Avd Minol
 Borregaard AS
 Bunker Oil AS
 Bunker One (London) Limited
 CICERO Senter for klimaforskning
 Circle K
 Deloitte
 Driv Energi
 Drivkraft Norge
 Eco-1 Bioenergi AS
 Energifabriken
 Equinor
 Ernst & Young AS
 ESSO Norge
 Flybunkringsservice AS
 Framtiden i våre hender
 Glander International Bunkering
 Greenpeace
 Haltbakk Bunkers
 Henka Revisjon AS
 Holmøy Maritime AS
 Landsorganisasjonen i Norge
 LNS Clearing AS
 KPMG AS
 Marine Supply AS
 MHService AS
 Miljøstiftelsen ZERO
 Natur og Ungdom
 Naturvernforbundet
 Neste AB
 NHO
 NHO Luftfart
 NHO Service og Handel
 NHO Sjøfart
 NHO Transport
 Norges Bondelag
 Norges Lastebileier-forbund
 Norges Miljøvernforbund
 Norges Skogeierforbund
 Norsk Bioenergiforening
 Norsk Bonde- og Småbrukarlag
 NORSKOG
 Preem Norge AS
 PricewaterhouseCoopers AS
 Regnskogfondet
 Revicom AS
 RSM Norge AS
 Sabima
 SAS Oil Norway AS

Silva Green Fuel
 Sirk Norge
 ST1
 Standard Norge
 Tank Storage
 Transportøkonomisk institutt
 Treforedlingsindustriens Bransjeforening
 Treindustriens landsforening
 Unioil Supply
 Uno-x Mobility Norge AS
 World Fuel Services Europe
 WWF-Norge
 Østlandske revisorer

Til sammen hadde 14 høringsinstanser høringsuttalelser, som alle er tilgjengelige på Miljødirektoratets nettsider.

Følgende høringsinstanser hadde realitetsmerknader:

Aviation Fuelling Services Norway AS
 Biogas Norge
 Drivkraft Norge
 NHO Luftfart
 Norges Bondelag
 Norges Skogeierforbund
 Norsk Bioenergiforening
 Norsk Biokullnettverk
 NORSKOG

Følgende høringsinstanser uttalte at de ikke hadde merknader eller ikke ønsket å uttale seg:

Forsvaret
 NHO Transport
 Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
 Statistisk Sentralbyrå (SSB)

Proposisjonen er basert på høringsnotatet, men er endret med hensyn til forslaget om å fastsette forskriftshjemmel for omsetningskravene for omsettere av flydrivstoff i forordning (EU) 2023/2405 om like konkurransevilkår for bærekraftig luftfart (ReFuelEU Aviation) i bærekraftige produkter-loven. Til forskjell fra i høringsnotatet, foreslår ikke departementet i denne proposisjonen å fastsette en slik hjemmel. Bakgrunnen for endringen er at ReFuelEU Aviation krever lovendring i både bærekraftige produkter-loven og luftfartsloven. Klima- og miljødepartementet og Samferdselsdepartementet har i samråd vurdert det som hensiktsmessig å fremme forslag om lovendringer i begge disse lovene samtidig for Stortinget. For å oppnå dette må forslaget om endring av bærekraftige produkter-loven for å fastsette forskrifts-

hjemmel for omsetningskravene i ReFuelEU Aviation fremmes på et senere tidspunkt enn det som er lagt opp til for denne proposisjonen.

3 Gjeldende rett

3.1 Produktkontrolloven og produktforskriften

Produktkontrolloven har til formål å forbygge at produkter og forbrukertjenester medfører helseskade og miljøforstyrrelse, herunder ved å fremme effektiv bruk av energi i produkter. Loven kommer til anvendelse på produksjon, herunder utprøving, innførsel, omsetning, bruk og annen behandling av produkt og forbrukertjenester. Ifølge Ot.prp. nr. 51 (1974–75) punkt 2.7 kommer loven til anvendelse på «alle stadier i et produkts «livsløp», fra produksjon til behandling som avfall». Produkt defineres i lovens § 2 a første ledd som «(...) råvare, hjelpestoff, halvfabrikat og ferdig vare av ethvert slag».

Produktkontrolloven er en utpreget fullmaktslov som hjemler flere forskrifter som gjennomfører sentralt EU-regelverk på produkt- og kjemikalieområdet. Lovens § 4 gir en vid hjemmel til å stille krav for å forebygge at produkter medfører helseskade eller miljøforstyrrelse. Etter bestemmelsen kan Kongen når det er «påkrevet for å forebygge at produkt medfører virkning som nevnt i § 1» treffe vedtak om blant annet produksjon, innførsel, omsetning, merking, bruk og annen behandling av produkt. Det er fastsatt en lang rekke forskrifter med hjemmel i lovens § 4. Produktkontrolloven gir vide hjemler for å føre tilsyn med og håndheve krav fastsatt i medhold av loven. Blant annet fremgår det av § 8 at tilsynsmyndigheten skal ha fri tilgang til lokaler hvor produkt som kan medføre virkning som nevnt i § 1 befinner seg og kan gjøre prøvetaking og kontroll med produkter. Myndighetene kan etter lovens § 5 også pålegge enhver å gi nødvendige opplysninger, og iverksettelse av undersøkelser for å fremskaffe opplysninger. Kongen kan ilegge tvangsmulkt etter § 13 ved overtredelse av vilkår, påbud eller forbud gitt med hjemmel i loven.

Kongen kan etter § 12 a gi forskrift om illegelse av overtredelsesgebyr for den som overtrer forskrifter eller enkeltvedtak i medhold av lovens § 4. Ifølge § 12 kan den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av produktkontrolloven kan straffes med bøter, fengsel inntil 1 år eller begge deler.

Bærekraftskriteriene og omsetningskravene for biodrivstoff i fornybardirektiv I er i dag gjennomført med hjemmel i lovens § 4, i produktforskriften kapittel 3.

3.2 Bærekraftige produkter-loven

Ifølge bærekraftige produkter-loven § 1 har loven som formål å fremme bærekraftige produkter og verdikjeder for produkter som bidrar til et ressurseffektivt og bærekraftig produksjons- og forbruksmønster for produkter i en sirkulær økonomi. Til forskjell fra produktkontrolloven legger bærekraftige produkter-loven i større grad opp til en helhetlig livsløpstilnærming til produktregulering.

Bærekraftige produkter-lovens virkeområde er ikke nærmere spesifisert i loven. Utgangspunktet er da at loven gjelder i riket. Kongen kan etter lovens § 2 gi forskrift om lovens anvendelse for Svalbard. På samme måte som for produktkontrolloven kommer loven også til anvendelse på handlinger som skjer fra utlandet og som er rettet mot aktører i Norge.

I likhet med produktkontrolloven er bærekraftige produkter-loven langt på vei en fullmaktslov, som skal hjemle gjennomføringen av en rekke EØS-rettsakter som er en del av EUs forsterkede produktrammeverk i norsk rett. Produktrammeverket integrerer bærekraftshensyn i hele verdikjeden innenfor de syv prioriterte produktgruppene kjøretøy, emballasje, plast, elektriske og elektroniske produkter og tekstiler.

Kongen kan med hjemmel i bærekraftige produkter-loven § 4 gi forskrift «for å gjennomføre EØS-rettslige forpliktelser om krav til bærekraft i hele verdikjeden» for produktgruppene innenfor produktrammeverket. Ifølge lovens § 4 bokstav a, c, e og g, kan dette for eksempel være plikter og ansvar for bærekraft i verdikjeden hos markedsaktører, krav til klima- og miljøfotavtrykk, dokumentasjon av bærekraftsaspekter ved produkter og verdikjeder, og restriksjoner på omsetning og bruk av produkter.

Det fremgår av Prop. 69 LS (2023–2024) side 64, at § 4 gir hjemmel for «alle krav til produkter innenfor de produktgruppene som paragrafen omfatter, og som EUs rettsakter på disse områdene stiller, på alle stadier i verdikjeden».

Loven gir vide hjemler for å føre tilsyn med og håndheve bestemmelser gitt i medhold av loven. Blant annet fremgår det av § 5 andre ledd at tilsynsmyndigheten skal ha fri adgang til bygninger, transportmidler, lagre, innretninger eller områder hvor produkter som er regulert i medhold av

loven, befinner seg, eller som benyttes til næringsvirksomheten. Tilsynsmyndigheten kan etter § 6 pålegge enhver å gi nødvendige opplysninger, og kan også pålegge iverksettelse av undersøkelser for å fremskaffe opplysninger. Ifølge § 13 kan tilsynsmyndigheten fatte vedtak om tvangsmulkt til staten for å sikre at vedtak i medhold av loven gjennomføres.

Etter § 14 første ledd kan Kongen gi forskrift om ileggelse og utmåling av overtredelsesgebyr til den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt med hjemmel i § 4. I forskrift etter § 4 kan det også bestemmes at forsettlig eller uaktsomt overtredelse av forskriften straffes med bøter, jf. § 15.

4 Om forslaget til lovendringer

4.1 Behovet for lovendringer

4.1.1 Forslaget i høringsnotatet

Forskriftshjemmelen for bærekraftskriteriene er i dag i produktkontrolloven, der bærekraftskriteriene i fornybardirektiv I er gjennomført i produktforskriften kapittel 3. Bakgrunnen for hjemmelsvalget var at bærekraftskriteriene opprinnelig kun var knyttet til omsetningskravene for biodrivstoff i Norge, som allerede var regulert i produktforskriften da bærekraftskriteriene ble introdusert i norsk rett. Departementet la i høringsnotatet til grunn at disse forholdene har endret seg, men vurderte at produktkontrolloven også gir tilstrekkelig hjemmel til å gjennomføre bærekraftskriteriene i fornybardirektiv II. Lovforslaget i høringsnotatet er dermed ikke begrunnet i et materielt behov for en ny forskriftshjemmel.

I høringsnotatet vurderte departementet at produktkontrolloven likevel har noen svakheter som forskriftshjemmel for bærekraftskriteriene, og at ny hjemmel i bærekraftige produkter-loven er hensiktsmessig. Produktkontrolloven er i utgangspunktet innrettet mot å regulere miljøforstyrrelser som er direkte knyttet til produkter og deres egenskaper. De fleste kravene som er fastsatt med hjemmel i produktkontrolloven er typisk krav til hvilke stoffer og stoffblandinger produkter kan inneholde, og regulering av omsetning, import, eksport og bruk av produkter. Det er også krav som typisk har som formål å begrense bruk av farlige stoffer, og som i utgangspunktet ikke regulerer produktene samlete klima- og miljøavtrykk. Departementet vurderte at bærekraftskriteriene i større grad samsvarer med formålet til bærekraftige produkter-loven, enn produktkontrollovens formål, og

at bærekraftige produkter-loven dermed samlet sett er en klarere forskriftshjemmel for bærekraftskriteriene. Bærekraftige produkter-lovens formål er å fremme bærekraftige produkter og verdikjeder som bidrar til et ressurseffektivt og bærekraftig produksjons- og forbruksmønster i en sirkulær økonomi. Loven er ment å hjemle EUs forsterkede produktrammeverk som blant annet stiller bærekraftskrav i hele verdikjeden. På tilsvarende måte, bygger bærekraftskriteriene på en verdikjedebasert tilnærming til produktregulering ved at klima- og miljøfotavtrykket i hele livsløpet reguleres, fra produksjon av råstoff til prosessering og konvertering til ferdig produkt og transport til omsetningsleddet.

I høringsnotatet vurderte departementet videre at dagens plassering av bærekraftskriteriene og tilknyttede krav i produktforskriften er noe utilgjengelig for berørte aktører, og at kriteriene kan bli mer tilgjengelige med ny hjemmel i bærekraftige produkter-loven. Dette har sammenheng med utviklingen i EU de siste årene der stadig flere sektorregelverk fremmer alternative brenslers gjennom henvisning til, og vilkår om oppfyllelse av, bærekraftskriteriene i fornybardirektivet. Siden fornybardirektiv I har kriteriene blitt endret, fått større betydning og et mer vidtrekkende anvendelsesområde i EU/EØS-retten. Endringsforslaget legger til rette for at bærekraftskriteriene får et mer samlet hjemmelsgrunnlag og at annet regelverk kan henvise til, og stille vilkår om oppfyllelse av, forskriften som gjennomfører kriteriene på en tydeligere måte. Det EØS-rettslige klarhetskravet og hensynet til brukervennlig og god regelverksteknikk tilsier også at kriteriene gjennomføres med forskriftshjemmel samme sted i regelverket. Dette er videre hensiktsmessig ved eventuelle senere endringer av kriteriene.

Departementet vurderte i høringsnotatet at bærekraftige produkter-loven per i dag ikke gir hjemmel for å gjennomføre bærekraftskriteriene i fornybardirektivet, fordi opplistingen av produktgrupper loven gjelder for ikke inkluderer brenslers. Departementet la derfor til grunn at bærekraftige produkter-loven må endres for å etablere hjemmel for bærekraftskriteriene for alternative brenslers.

For å unngå et fragmentert regelverk, vurderte departementet videre at bærekraftige produkter-loven også bør gi forskriftshjemmel for å gjennomføre forpliktelser i fornybardirektiv II som innebærer krav om å oppfylle bærekraftskriteriene. Dette for å gjennomføre forpliktelser i fornybardirektivet om å fremme fornybar energi.

Departementet vurderer at Norge oppfyller disse forpliktelsene gjennom omsetningskravene overfor drivstoffomsettere og at kravene bør gjennomføres i forskrift med hjemmel i bærekraftige produkter-loven. Omsetningskravene innebærer at en gitt prosentandel av drivstoffet omsettere selger må bestå av biodrivstoff som oppfyller bærekraftskriteriene i fornybardirektivet. Videre fremmer flere andre EU-rettsakter alternative brensler, og stiller da samtidig krav om oppfyllelse av bærekraftskriteriene. Den foreslåtte bestemmelsen vil også kunne hjemle disse ved eventuell innlemmelse i EØS-avtalen.

4.1.2 Høringsinstansenes syn

Norges Bondelag, Norges Skogeierforbund, Norsk Bioenergiforening, Norsk Biokullnettverk og NOR-SKOG mener konsekvensene av lovforslaget ikke er tilstrekkelig utredet. *Norges Skogeierforbund* går på denne bakgrunn imot forslaget.

Norges Bondelag, Norsk Bioenergiforening, Norsk Biokullnettverk og NOR-SKOG mener behovet for ny hjemmel i bærekraftige produkter-loven ikke er tilstrekkelig dokumentert, herunder hva man ønsker å oppnå med forslaget, utfordringene med dagens hjemmel i produktkontrolloven og at ny hjemmel i bærekraftige produkter-loven utgjør en løsning. *Norsk Bioenergiforening* støtter på denne bakgrunn ikke at hjemmelen skal flyttes på nåværende tidspunkt, og *Norsk Bondelag* mener lovendringen er prematur.

Norsk Bioenergiforening og Norges Bondelag peker på at lovendringen ikke bør omtales som en teknisk justering, og mener forslaget om ny hjemmelslov legger føringer for hele det norske gjennomføringsregimet, herunder hvordan biomasse, biogass, biokull og andre relaterte materialstrømmer senere reguleres. De etterlyser derfor en mer omfattende utredning av hvilke strukturelle og administrative konsekvenser en flytting av hjemmelen kan ha.

4.1.3 Departementets vurderinger

Departementet følger opp forslaget i høringsnotatet og viser til punkt 4.1.1 for omtalen av behovet for lovendringer.

Departementet finner likevel grunn til å utdype behovet for lovendring noe nærmere på bakgrunn av høringsuttalelsene.

Lovforslaget innebærer ikke i seg selv at forskriftshjemmelen for bærekraftskriteriene i fornybardirektiv I flyttes fra produktkontrolloven til bærekraftige produkter-loven. Lovforslaget inne-

bærer en ny forskriftshjemmel i bærekraftige produkter-loven for bærekraftskriteriene i fornybardirektiv II og krav som bygger på disse. På grunnlag av den nye forskriftshjemmelen skal bærekraftskriteriene og kravene på et senere tidspunkt gjennomføres i norsk rett ved forskrift. Forslaget har dermed etter departementets vurdering ingen nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser som tilsier at det er behov for konsekvensutredning, som etterlyst av høringsinstansene.

Etter departementets vurdering er forskriftshjemmelen for bærekraftskriteriene og tilknyttede krav i fornybardirektiv I i produktkontrolloven, også tilstrekkelig for å gjennomføre kriteriene og kravene i fornybardirektiv II. Departementets hovedmål med lovforslaget er at bærekraftskriteriene og kravene i fornybardirektiv II, skal få en tydeligere og mer presis forskriftshjemmel enn i produktkontrolloven, som har visse svakheter som forskriftshjemmel. Etter en samlet vurdering anser departementet bærekraftige produkter-loven som en tydeligere og mer presis forskriftshjemmel for bærekraftskriteriene og tilhørende krav, enn produktkontrolloven. Hovedbegrunnelsen for dette er at bærekraftskriteriene i større grad samsvarer med formålet i bærekraftige produkter-loven.

Videre har bærekraftskriteriene fått større betydning og et mer vidtrekkende anvendelsesområde i ulike sektorer, siden kriteriene først ble gjennomført i norsk rett på grunnlag av produktkontrolloven. På denne bakgrunn ser departementet behov for et mer samlet hjemmelsgrunnlag for bærekraftskriteriene og krav som bygger på disse, for å øke tilgjengeligheten for berørte aktører. Departementet vurderer her bærekraftige produkter-loven som den mest naturlige forskriftshjemmelen i norsk rett.

Departementet understreker at dette lovforslaget kun fastsetter forskriftshjemmel for at kriteriene og kravene i fornybardirektiv II kan gjennomføres i norsk rett på et senere tidspunkt. Lovforslaget inneholder ikke forslag til den konkrete gjennomføringen av disse rettsaktene. Departementet viser til at Stortinget har samtykket til EØS-komitebeslutning i Prop. 137 S (2024–2025) og Stortingets vedtak 1084 (2024–2025) om innlemmelse av fornybardirektiv II, med de tilpasninger som fremkommer av beslutningen.

På oppdrag fra Klima- og miljødepartementet utarbeider Miljødirektoratet forslag til forskrifter som gjennomfører bærekraftskriteriene i fornybardirektiv II og krav om oppfyllelse av disse i norsk rett. Konsekvensene av rettsaktene blir utredet i forbindelse med dette arbeidet, i tråd

med utredningsinstruksen. Forskriftsforslag vil sendes på offentlig høring.

Departementet viser for øvrig til omtalen av forslaget i høringsnotatet i punkt 4.1.1 og omtalen av bærekraftige produkter-loven i punkt 3.2.

4.2 Bærekraftskrav

4.2.1 Forslaget i høringsnotatet

Bærekraftige produkter-loven § 4 gir hjemmel for å gjennomføre EØS-rettslige forpliktelser om krav til bærekraft i hele verdikjeden for batterier, kjøretøy, emballasje, plast, elektriske og elektroniske produkter og tekstiler. Bestemmelsen gir hjemmel for krav til produkter innenfor de nevnte produktgruppene i EUs forsterkede produktrammeverk. Departementet vurderte i høringsnotatet at bærekraftskriteriene i fornybardirektiv II har klare likheter med EUs forsterkede produktrammeverk, ved at kriteriene bygger på en verdikjedbaseret tilnærming til produktregulering der klima- og miljøfotavtrykket i hele livsløpet reguleres i et globalt, og ikke bare nasjonalt, perspektiv. Til forskjell fra produktrammeverket, utgjør ikke bærekraftskriteriene i seg selv krav. Videre har ikke kriteriene til formål å fremme en sirkulær økonomi, og omfatter ikke hensyn som sosial og økonomisk bærekraft. Bærekraftskriteriene stiller heller ikke krav til håndtering av avfall. På grunn av forskjellene mellom bærekraftskriteriene og EUs forsterkede produktrammeverk, vurderte departementet at hjemmelsgrunnlaget for å gjennomføre bærekraftskriteriene og krav om bygger på disse, bør etableres i en ny § 4 a i bærekraftige produkter-loven.

Forslaget til ny § 4 a skal gi forskriftshjemmel for gjennomføring av EØS-rettslige forpliktelser om å fastsette bærekraftskriteriene og bærekraftskrav for brenslers. Bærekraftskriteriene er omtalt nærmere over i punkt 2.2.2. Bærekraftskrav omfatter krav om oppfyllelse av bærekraftskriteriene i fornybardirektiv II, som er nærmere omtalt over i punkt 2.2.3.

Andre bærekraftskrav til brenslers er for eksempel krav om omsetning eller bruk av bærekraftige brenslers til bestemte formål. Kravene må bidra til oppfyllelse av forpliktelser i henhold til EU-rettsakter inntatt i EØS-avtalen. Vilåret «brenslers» dekker alle produkter og materialer som gjennom forbrenning eller annen prosess kan omdannes til nyttbar energi, som biodrivstoff, fast biomasse, biogass og RFNBO, RCF, lavkarbonbrenslers eller fossile brenslers.

Et eksempel på bærekraftskrav ny § 4 a gir hjemmel til, er pålegg overfor omsettere av brenslers til transportsektoren om å fremme fornybar energi,¹ etter fornybardirektivet artikkel 25. Et annet eksempel er krav etter fornybardirektivet artikkel 29 til faste biobrenslers og biogass som brukes i anlegg som produserer elektrisitet, varme, kjøling eller brenslers med brenselkapasitet over visse terskler. De nevnte kravene oppfylles med alternative brenslers som oppfyller bærekraftskriteriene.

Ny § 4 a bokstav a til c angir en liste over krav som kan stilles med hjemmel i bestemmelsen. Listen inneholder eksempler og er ikke uttømmende.

I § 4 a bokstav a er krav om bærekraft i livsløpet, herunder krav til reduksjon av klimagassutslipp, energibruk og økt energieffektivitet, nevnt som eksempler på krav som kan stilles i medhold av bestemmelsen. Dette omfatter for eksempel krav om at biomasse som råstoff ikke kan høstes fra arealer med høy biodiversitet, høyt karbonlager eller fra torvmark, og krav om reduksjon av klimagassutslippet fra hele livsløpet til brenslers sammenlignet med utslipp fra tilsvarende energimengde fossilt.

I bokstav b nevnes «dokumentasjon av bærekraftsaspekter». Dette omfatter blant annet krav om dokumentasjon av oppfyllelse av bærekraftskriterier og dokumentasjon på omsetning eller bruk av alternative brenslers til bestemte formål.

I bokstav c nevnes «restriksjoner på, forbud mot og krav til omsetning og bruk», for å synliggjøre at bestemmelsen gir hjemmel for blant annet å pålegge aktører ulike plikter om omsetning eller bruk av alternative drivstoff.

Flere av aktørene i verdikjeden for biobrenslers er aktører i jord- og skogbrukssektoren. Disse aktørene forholder seg i utgangspunktet til landbrukslovgivningen for krav til sine aktiviteter. Forslaget er ikke ment å endre på dette utgangspunktet. For eksempel vil utøvelse av skogbruk, blant annet krav som gjelder hogst, hogstmetoder, definisjoner av skog og skogtyper, underlegges skogbrukslovgivningen. Av dette følger det også at regler for tilsyn med hogstaktivitet mv. i utgangspunktet følger av skogbrukslova.

¹ Medlemsstatene har et visst handlingsrom ved utforming av forpliktelsen som skal legges på drivstoffleverandører. Forpliktelsen kan for eksempel være omsetningskravne for biobrenslers, men direktivet åpner for at medlemslandene kan stille andre typer krav til omsettere.

4.2.2 Høringsinstansenes syn

Norges Skogeierforbund, Norsk Bioenergiforening og NORSKOG mener at produktene som reguleres i bærekraftige produkter-loven i dag er svært annerledes enn produkter basert på skogsråstoff, og stiller spørsmål ved om bærekraftige produkter-loven er egnet til å regulere slike produkter. NORSKOG fremholder også at bærekraftige produkter-loven primært er utviklet for å gjennomføre regler under EUs forsterkede produktrammeverk, at loven konkret er utformet for produktgruppene i dette regelverket og mener at regimet under fornybardirektiv II har et helt annet formål. NORSKOG stiller derfor spørsmål ved om flyttingen er hensiktsmessig.

Norsk Bioenergiforening, Norges Bondelag og NORSKOG mener også at en flytting av bærekraftskriteriene til lov om bærekraftige produkter kan medføre en indirekte regulering av hogstpraksis og arealforvaltning, noe som ikke må skje. NORSKOG mener det er et nødvendig og viktig utgangspunkt at aktører i verdikjeden for biobrensler fortsatt skal forholde seg til sektorlovgivningen som hovedregel. De mener det er uklart hvordan eventuelle konflikter mellom sektorlovverket og EU-regelverket skal håndteres, og at dette burde vært grundigere utredet og belyst i høringsnotatet. De mener også at særlovgivning, slik som skogbruksloven, bør gå foran regler fra fornybardirektiv II, dersom bestemmelser i bærekraftige produkter-loven skulle innføre ytterligere, avvikende eller mer vidtrekkende krav enn det direktivet legger opp til. De mener at risikoen for tolkningskonflikter, uforutsigbarhet og ulik praktisering mellom aktører i verdikjeden øker dersom det etableres parallelle reguleringsregimer. Norsk Bioenergiforening og Norges Bondelag ber også om en tydelig avgrensning mot sektorlovgivningen og reiser spørsmål ved om det heller bør gjennomføres i annet regelverk.

NORSKOG understreker at gjennomføringen av fornybardirektiv II må skje innenfor det eksisterende sektorregelverket for skogbruket, og ikke i konkurranse med det. NORSKOG mener et slikt prinsipp gir de beste forutsetningene for effektiv implementering, lav administrativ belastning og høy grad av rettslig klarhet for alle aktører i verdikjeden.

Norges Skogeierforbund peker på at dersom bærekraftskriteriene gjennomføres i forskrift under bærekraftige produkter-loven, som ikke er underlagt Landbruks- og matdepartementet, så er det en mulighet for at kriteriene endres uten nødvendig opplysning og offentlig debatt.

4.2.3 Departementets vurderinger

Departementet foreslår å videreføre forslaget i høringsnotatet til ny § 4 a som skal gi hjemmel for gjennomføring av EØS-rettslige forpliktelser om å fastsette bærekraftskriteriene og bærekraftskrav for brensler. På bakgrunn av høringsuttalelsene ser imidlertid departementet det som hensiktsmessig å begrunne forslaget noe nærmere.

Departementet er enig i at bærekraftige produkter-loven i utgangspunktet er utformet som hjemmelsgrunnlag for EUs forsterkede produktrammeverk. Dette fremgår blant annet av forarbeidene til loven, Prop. 69 LS (2023–2024) punkt 1 side 7, som uttrykker at loven har til formål å hjemle et nytt og forsterket rammeverk for bærekraftige produkter fra EUs handlingsplan for sirkulær økonomi.

Departementet kan imidlertid ikke se at formålet, eller bærekraftige produkter-loven for øvrig, er til hinder for at loven kan videreutvikles til også å utgjøre hjemmelsgrunnlag for bærekraftskriteriene i fornybardirektiv II og tilknyttede krav. Som beskrevet over i punkt 4.1, har bærekraftskriteriene klare likehetstrekk med bærekraftige produkter-lovens formål og reglene loven i utgangspunktet er ment å regulere. Videre går ikke lovforslaget utover, eller på tvers av, lovens formål om å hjemle regler som gjennomfører EUs forsterkede produktrammeverk. Det finnes i dag, etter departementets vurdering, ikke andre lover i Norge som på tilsvarende måte er rettet mot bærekraft i livsløpet til produkter og verdikjeder og som derfor ville utgjort et bedre egnet hjemmelsgrunnlag for bærekraftskriteriene. Samlet sett vurderer derfor departementet det som hensiktsmessig at bærekraftige produkter-loven videreutvikles med ny § 4 a, for å også danne forskriftshjemmel for senere gjennomføring av EØS-rettslige forpliktelser om å fastsette bærekraftskriteriene og bærekraftskrav for brensler.

Enkelte høringsinstanser har fremhevet at et nytt hjemmelsgrunnlag i bærekraftige produkter-loven ikke må medføre ytterligere eller indirekte regulering av råstoff som allerede er regulert av annet sektorregelverk, for eksempel skogbruksloven, og at ved konflikt bør særregelverk gå foran. Departementet understreker at bærekraftskriteriene i fornybardirektivet og krav som bygger på disse allerede har hjemmel i produktkontrollloven. Videre innebærer ikke lovforslaget gjennomføring av kriteriene i fornybardirektiv II eller kravene som bygger på disse. Departementet vurderer det derfor slik at forslaget til ny § 4 a ikke innebærer ytterligere eller indirekte

regulering av råstoff som allerede reguleres av annet sektorregelverk. Eventuelle konflikter mellom krav i fornybardirektiv II og eksisterende lovgivning bør identifiseres og forsøkes løst i forbindelse med gjennomføringsarbeidet.

4.3 Tilsyn og håndhevelse

4.3.1 Forslaget i høringsnotatet

For å gjøre lovens tilsyns- og håndhevingsbestemmelser gjeldende for forskrifter gitt i medhold av ny § 4 a, foreslår departementet å innta § 4 a i oppstillingen av bestemmelser i § 7 (nødvendige vedtak for gjennomføring av loven), § 14 (overtredelsesgebyr) og § 15 (straff).

4.3.2 Høringsinstansenes syn

Ingen høringsinstanser har hatt synspunkter på forslaget om å gjøre bærekraftige produkter-lovens bestemmelser om tilsyn og håndhevelse gjeldende for forskrifter gitt i medhold av ny § 4 a.

4.3.3 Departementets vurderinger

Departementet viderefører forslaget i høringsnotatet om å endre bærekraftige produkter-lovens bestemmelser om tilsyn og håndhevelse gjeldende for forskrifter gitt i medhold av ny § 4 a.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget innebærer at det etableres hjemmel i bærekraftige produkter-loven til å senere gjennomføre bærekraftskriteriene i fornybardirektiv II, samt krav til omsetning av brensler som bygger på disse, i forskrift. Forslaget har dermed ingen nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser.

6 Merknader til de enkelte bestemmelser

Til § 4 a

Bestemmelsen gir Kongen hjemmel til å fastsette forskrift om bærekraftskrav for brensler for å gjennomføre EØS-rettslige forpliktelser. Se nærmere omtale i punkt 4.2.

Med «bærekraftskrav» menes krav om oppfyllelse av bærekraftskriteriene i fornybardirektiv II,

for eksempel krav til at råstoff eller elektrisitet som inngår som innsatsfaktorer i brensler skal være produsert på en bestemt måte for å begrense klimagassutslipp eller negativ påvirkning på naturmangfold. Krav til omsetning eller bruk av bestemte typer brensler med lavere miljøbelastning enn andre brensler, kan også stilles med hjemmel i bestemmelsen.

Med «brensler» forstås alle produkter og materialer som gjennom forbrenning eller annen prosess kan omdannes til nyttbar energi. Ordlyden omfatter alt fra typiske fossile brensler som bensin og naturgass til faste, flytende og gassformige biobrensler. Ordlyden omfatter også brensler som resirkulerte karbondrivstoff, syntetiske drivstoff og fornybare brensler av ikke-biologisk opprinnelse.

Med «EØS-rettslige forpliktelser» siktes det i første rekke til forpliktelser etter fornybardirektiv II. Ordlyden omfatter artikkel 25 som forplikter statene til å pålegge drivstoffleverandører et krav som skal sikre at minst 14 prosent av energien som brukes i transportsektoren er fornybar innen 2030. I tillegg vil bestemmelsen kunne utgjøre forskriftshjemmel for gjennomføring av andre, og eventuelt fremtidige, rettsakter som innlemmes i EØS-avtalen og gjennomføres i norsk rett, og som inneholder bærekraftskrav til brensler. Eksempler på slike rettsakter er direktiv (EU) 2023/2413 og ReFuelEU Aviation.

Med «blant annet om» vises det til at listen i bokstav a til d er eksempler på bærekraftskrav som kan fastsettes med hjemmel i bestemmelsen. Listen er ikke uttømmende.

Bokstav a og ordlyden «bærekraft i livsløpet», gir hjemmel for å forskriftsfeste bærekraftskrav på alle stadier i brenselets livsløp der det er nødvendig for å gjennomføre EØS-rettslige forpliktelser. Bærekraftskriteriene omfatter hele livsløpet til brensler, fra produksjon av råstoff til prosessering og konvertering til ferdig produkt og transport til omsetningsleddet. Kravene som kan forskriftsfestes med grunnlag i bestemmelsen, kan enten være rettet mot livsløpet som helhet, eller bestemte stadier i livsløpet.

Bokstav b og ordlyden «dokumentasjon av bærekraftsaspekter» gir hjemmel til å forskriftsfeste krav om dokumentasjon på oppfyllelse av bærekraftskriteriene. Bestemmelsen knytter seg i første rekke til dokumentasjonsbestemmelsene i fornybardirektiv II artikkel 30, og gir for eksempel hjemmel for å fastsette krav om at alle aktører i verdikjeden for alternative brensler har dokumentasjon på oppfyllelse av bærekraftskriteriene og at dette undergis uavhengig revisjon. Videre

gir bokstav b hjemmel for bestemmelser som tillater medlemstatene å føre kontroll med aktører som produserer eller verifiserer slik dokumentasjon. Se nærmere omtale av dokumentasjonsbestemmelsene i fornybardirektivet II artikkel 30 i punkt 2.2.3. Bokstav b er ikke begrenset til fornybardirektivet II. Bestemmelsen gir også hjemmel for å forskriftsfeste dokumentasjonskrav som følger av andre rettsakter, forutsatt at det er nødvendig for å gjennomføre EØS-rettslige forpliktelser om bærekraftskrav for brensler.

Bokstav c angir de vanligste formene for bærekraftskrav og er ikke uttømmende. Bærekraftskrav er typisk utformet som krav om eller forbud mot bruk av visse brensler for nærmere bestemte sluttbrukere, eller som krav til omsetning av brensler. Bestemmelsen omfatter både krav om bruk eller omsetning av brensler som oppfyller bærekraftskriteriene, og restriksjoner på og forbud mot brensler.

Bokstav d og ordlyden «tildeling av økonomisk støtte» gir hjemmel til å forskriftsfeste krav i fornybardirektivet til støtteordninger knyttet til alternative brensler. Bestemmelsen gjelder uavhengig av statsstøttetreglene.

Paragraf 4 a endrer ikke på utgangspunktet om at regler for utøvelse av skogbruks- eller jordbruksvirksomhet følger av sektorregelverket. For eksempel vil utøvelse av jord- og skogbruk, blant annet krav til jordbruksareal, hogstareal, hogstmetoder, definisjon av skog og skogtyper, følge av jord- og skogbrukslovgivningen.

Til § 7

Endringen i første ledd gir tilsynsmyndigheten etter § 5 kompetanse til å fatte enkeltvedtak som

er nødvendige for gjennomføring av bestemmelser gitt med hjemmel i § 4 a. Det vises for øvrig til lovmerknadene til bestemmelsen i Prop. 69 LS (2023–2024) s. 65–66.

Endringen i andre ledd gir kongen hjemmel til å gi supplerende nasjonale bestemmelser til rettsakter som gjennomføres med hjemmel i ny § 4 a, der rettsaktene åpner for dette eller det er behov for å sikre rettsaktenes gjennomslag.

Til § 14

Endringen gir kongen hjemmel til å fastsette regler i forskrift om illeggelse og utmåling av overtredelsesgebyr for overtredelse av bestemmelser i forskrift gitt i medhold av § 4 a. Andre og tredje ledd vil gjelde tilsvarende for slike bestemmelser. Det vises for øvrig til lovmerknadene til bestemmelsen i Prop. 69 LS (2023–2024) s. 68.

Til § 15

Endringen innebærer at det i forskrift kan bestemmes at forsettlig eller uaktsom overtredelse av forskrift gitt med hjemmel i § 4 a kan straffes med bøter. Det kan ikke ilegges straff for brudd på enkeltvedtak gitt i medhold av loven.

Klima- og miljødepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i bærekraftige produkter-loven (hjemmel for bærekrafts- og utslippsreduksjonskriterier i EUs fornybardirektiv).

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i bærekraftige produkter-loven (hjemmel for bærekrafts- og utslippsreduksjonskriterier i EUs fornybardirektiv) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i bærekraftige produkter-loven (hjemmel for bærekrafts- og utslippsreduksjonskriterier i EUs fornybardirektiv)

I

I lov 25. juni 2024 nr. 69 om bærekraftige produkter og verdikjeder gjøres følgende endringer:

Ny § 4 a skal lyde:

§ 4 a *Bærekraftskrav for brensler*

Kongen kan gi forskrift for å gjennomføre EØS-rettslige forpliktelser om bærekraftskrav for brensler, blant annet om

- a. bærekraft i livsløpet, herunder krav til reduksjon av klimagassutslipp, energibruk og økt energieffektivitet*
- b. dokumentasjon av bærekraftsaspekter*
- c. restriksjoner på, forbud mot og krav til omsetning og bruk*
- d. tildeling av økonomisk støtte.*

§ 7 skal lyde:

Tilsynsmyndigheten kan fatte enkeltvedtak som er nødvendige for gjennomføringen av bestemmelser gitt i medhold av §§ 3, 4, 4 a, 6, 8, 10 og 11, blant annet

- a. forby produksjon, innførsel, omsetning, eksport, bruk eller annen behandling av produkter
- b. pålegge tilbakekall eller tilbaketrekking av produkter
- c. pålegge gjennomføring av tiltak for å bringe et produkt eller et tilfelle i samsvar med bestemmelser gitt i medhold av denne loven.

Kongen kan gi forskrifter som er nødvendige for å gjennomføre bestemmelser gitt i medhold av §§ 3, 4, 4 a, 6, 8, 10 og 11.

§ 14 første ledd skal lyde:

Kongen kan gi forskrift om illeggelse og utmåling av overtredelsesgebyr til den som forsettlig eller uaktsomt overtrer

- a. bestemmelser i forskrift gitt med hjemmel i §§ 3, 4, 4 a, 6, 7, 8, 10 og 11
- b. plikter som følger av enkeltvedtak gitt med hjemmel i §§ 6 til 9
- c. plikter som følger av enkeltvedtak gitt med hjemmel i forskrift i medhold av §§ 3, 4, 4 a, 6, 8, 10 og 11.

§ 15 skal lyde:

§ 15 *Straff*

I forskrift etter §§ 3, 4, 4 a, 6, 8, 10 og 11 kan det bestemmes at forsettlig eller uaktsom overtredelse av forskriften straffes med bøter.

II

Loven gjelder fra den tiden Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.